

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 20—

Fél évre . . . . . 10—

Negyed évre . . . . . 5—

Egyes szám ára 40 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér sorai K

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Pünkösöd.

Mikor szünnék meg vért jelezni a kalendarium vörös betűi?

Folyik a vér, a telhetetlen moloch egyre tovább nyeli el a milliárdokat.

Hova tűnt a régi ünnepélyes ihlettség, amelynek reménye is már boldogság volt! Dühöng az orkán és halált, veszedelmet zúdítanak reánk az örüiten háborgó tenger nyughatatlan hullámai.

Minden ünnep emlékeztetője annak, hogy Istenünk a szeretet Istene, aki az egész világon bolyongó embereket az egymás iránti barátság és szeretet érzelmével ajándékozta meg. A legszebb, a legértékesebb ajándék ez, amit az ember földi útjára kapott. S ma az ünnep arra figyelmeztet, hogy künn a harcmésző a gyűlölet és a gyűlölet ördögétől elkábított ellenség dühe irtózatot orgiákat üt, — s a remény egy szalmaszálát se fedezhetjük fel, amibe kapaszkodhatnánk.

Hogy fakult el az emberszeretetet sokat dicőített értelme ennek a rettenetes háborúnak a folyamán! Mintha ellenségeink ezt a fogalmat sohasem ismerték volna. Nincs már humanizmus, csak rezon, — államrezon. De ha legalább ezt értelmeznék helyesen! Régen rá kellett volna jönniük arra, hogy még a maguk államdeke sem parancsolhatja nekik az öldöklés tovább folytatását. Hiszen a legnagyobb, a legdicősebb győzelem sem hozhat nekik annyit amennyit áldozni kell érte.

Értelmelenséggel párosult érzéketlenség hajszoja őket arra, hogy kimélet nélkül pusztítsák Európát, melynek a legjobb esetben évtizedek fognak kelleni, hogy ismét helyreállhasson.

S hiába minden igyekvésünk, hogy ennek az esztelenségnek véget vessünk! Gögös elvakultságunkban az ellenséges vezérférfiak gungkacajjal rög elutasítással válasszoltak minden békeajánlatunkra. Annnyira konokul ragaszkodnak a háborúhoz, hogy a békének még a gondolatától is jobban irtóznak, mint a sántától. Nem kell nekik a béke, ha felkínálják nekik, s ha mi, megunva a mindannyiszor meddőnek bizonyult próbálkozásokat, békeajánlatot nem állunk elő, ennek a hazug hírét keltik, hogy legyen mit elutasíthassanak.

A mi békekészségünket egyébként a lények igazolják legjobban: a Keleten köztölt békeszerződésnek tényei. Az ezeknél tanúsított mérsékletességből láthatják, hogy az általános békéhez vezető utat igyekszünk egyengelni s nem rajtunk mulik, hogy a végig zaklatott emberiség visszanyerje nyugalmát. Láthatnák — ha látni akarnának!

Pünkösöd napja. ünnep napja! Komor hangulatából kilór a fohász a Mindenhatóhoz.

— Békét! Békét! Nekünk! Add-hogy a legközelebbi nagy ünnep boldogabb korszak hajnalhasadása legyen!

Egymás megértése.

Ünnepi hangulat csöndje készletli magukbaszállásra és mélyíti elmékedésre a lelkeket. Magunk egyéni bajait, a hétköznapi élet sanyaruságait néhány pillanatra feledve gondolataink az egész emberiség sorsára verődnek s hazánk jövődjén tépelődnek.

A világra zuhant nagy vérzivatar hullámaiban százados államok tüntek el szemünk láttára, koronák hullottak le s

uj államok alakulásainak szigetei emelkedtek föl mélyiségekből. És e nagy átalakulás világrengető hullámyerésében a mi ezeréves Hazánk oszlopai meg nem inogva állnak sziklaszilárdan. Az isteni Gondviselés keze örködött nemzetünkön s bős fiaink melének acélpaizsával négy esztendő alatt évtizedek óta, századok óta fenyegető veszedelmeket hárított el rólunk. Az északi kolosszus nem retteglett többé bennünk, Konstantinápolyig már nem vezet többé rajtunk keresztül a kozákhadak útja. Déli ellenségeink minket feldaraboló álmiai szarfoszítottak, áruló oláhok ellen Erdélyt kapuit éppen most biztosítottuk a határszéleink egyes pontjait kivéve, a háború tulajdonképeni közvetlen dulasaitól, veszedelmektől mindaddig megkímélve voltunk. Nem jutottunk se Belgium, se Galicia, se Bukovina sorsára. Hálát adhatunk a Gondviselésnek. A magyar vér nem hullott hiába. A jövődjő nemzedék fogja majd érezni a nagy erőfeszítés áldásait. A földének termését sem az szedi, aki ültette, hanem majd az unokák.

Hazánk újabb eszteréves fennmaradását a nagy erőpróba fegyvereink biztosították, de megelőzőleg — s ezt elfogulatlanul meg kell állapítanunk: Deák Ferenc óta államférfiaink előrelátó bölcsesége vetette meg alapját mindazoknak a sikereknek, akiket elértünk. Ilyen, messi jövendőre kiható államférfiúi bölcseség nyilatkozott most meg legutóbb Wekerle miniszterelnök bemutatkozó kormányprogramjában is, mely nagyrétékü népművelési, népjóléti, közgazdasági és különösen földhöz juttató aranyos birtokpolitika alkotások mellett meghozza a rég-sóvárgott magyar nemzeti hadsereget. Mindez természetesen nem egy óra munkája. De

Pillanatfelvételek egy ukrainai városban.

Ira: Kelemen Ferenc.

III.

A *társadalmi szellem*. Oroszország a forradalmi eszmék kiapadhatatlan bő forrása. Szocializmus, nihilizmus, bolsevikizmus s más jóhangzású nevek csak úgy pattognak az emberek ajkairól. A revolúció szó pedig ma itt legslább is olyan népszerű, mint a napraforgó magja. Sőt nem kevésbé nélkülözhetetlen, mint emez. Revolúció és a napraforgó magja nélkül az élet itt egyenesen elképzelhetetlen. Fiatal leányok, kik eddig a legszerényebb női emancipáció terveiről sem hallottak, fanatikus hívei a revolúciónak, apró kis iskolások, kik eddig fakardokkal fűzfapárikon csabáztak, ma a szent ügyhoz illő komolysággal kerenskit és Trockijt játszanak. A revolúció ma Oroszországban divat s mint ilyen hihetetlen gyorsasággal terjedt el olyan néprétegekben is, melyek az igazságos emberi fejlődés e hatalmas fegyverének komoly jelentőségét még csak nem is sejtik. Úri asszonyok, kiknek csendes hullámzásra berendezett belvilágát eddig legfeljebb divatrevolúció vagy helyesebben a revolúció divat »bukjel szoknya« vagy »szoknyanadrág«-féle termései hoztak forradalmi hangulatba, ma ajkuk onaz alig itt-ott megértett és jelentősége szerint megbecstült »revolúció« szóval aratják dicső babérjaikat a férfiszlek

meghódításának »becsületmezéjén.« Van valami sajnálatraméltó az ilyen nagy eszméknek ez olcsó népszerűségében, mely épp oly bántóan hat az emberre, mint nagy történelmi neveknek ócska vásárcikkékként való reklámszereplése.

A revolúció, az emberi jogok kivívásának ez erőteljes fegyvere, jelentéktelen zsebkéssé sülyed a hozzá nem értők kezében s az ideál váráza, mely e fogalmat ép úgy, mint más, az emberiség fejlődésének előmozdítását szolgáló eszmét, a ragyogó nap vakító fényével övezi körül — úgy elpárolog, mint egy csokor rózsá illata, melyet gonosz kezek az út porába szórtak.

Középkori rablóromantika. A hadimilliomosokon kívül ez a borzalmas háború a társadalom u. n. sópredékének: rablónak, tolvajoknak, gazembereknek, szédelőknék nyújtott legtöbb érvényesítési lehetőséget. Az ő, gonosz emberi indulatoktól vezetett egyniségük, a különböző jellemeiket kiegyenlítő uniformis s az ellenőrzés csekélyebb lehetőségeinek kettős védelme alatt szemtelen bátorsággal üzhette a magántulajdon és közbiztonság érdekeit veszélyeztető gonoszságait. S ha már nálunk is a társadalmi és a katonai rend magasabb fokánál is egyre szélesebb mezőkön ütötték fel fejüket az emberiség s gazvirágjai, elképzelhető, hogy mily arányokban fejlődött itt Oroszországban az önfentartás e nemes módja, hol a hadsereg demokratizálódása óta a katonai fegyverem a »fagy-pont alá sülyedt« s a demoralizáló eszmék a

nyári esők áldásával növesztették a kétes erkölcsi egzisztenciák számát.

Az orosz hadsereg végleges feloszlása óta a középkori rablóromantika napjai következtek az itteni közhívtárságra. Alarcos, nagyszerűen maszkírozott rablóbandák bolyognak a városban és a környékbeli falvakban s nem mulik el nap egy pár szegény áldozat nélkül. A »pénzt vagy életet« rövid, de velős mondata ismét itt bolyong közöttünk s a Rinaldó Rinaldink, a Rózsa Sándorok romantikus rablótársa újra feléledt a »szabadság« legújabb hazájában, Oroszországban.

A *dohányeldorádó.* A »Nikotin« néven évszázadok óta dicsőfényesen uralkodó fejedelm hű alattvalói bizonyára nem csekély irigységgel fogják olvasni ezt a címet. Oroszország ma hozzánk képest valószínűleg a dohánynak. Minden üzlet tömve van vele s az utcákon rikkanások kiabálása helyett dohányt kínáló kis élelmes zsidógyerek-üpnökök toladokása zavarja meg a járókelőket.

A vár A Dnyeszter partján még romjaiban is imponáló erejű középkori vár falai emelkednek az égből. Történelmi idők dohos levegője terjed a porladó falak között s a földalatti üregek, keskeny omladozó alagutak alól régi romantikus idők emléke árad elő. Törökök és lengyelek évtizedes harcainak színhelye volt ez a vár s benne a százévekkel ezelőtti várromantikának az a színes, megkapó élete zajlott, melyet egyik könyvében ép e

siettetni lehet, ha mind ezeknek az alkotásra váró feladatoknak utjából elhárul az az akadály, mely közel egy esztendő óta mered áthághatlan torlaszként a nemzeti munka más egyéb fontos végeznivalói elé. Wekerle ezt az akadályt békés megegyezés révén óhajta elérni, az elvek sérelme nélkül. Ugy akarja megalkotni a választójogi törvényt, a választások tisztaságának megőrzésével, ahogy ennek irányelvei az egész ország közvéleményében lesűrődtek. Végülre, ha ellenségeinkkel szemközt is a megegyezéses békét hirdetjük, nem sokkal inkább kötelességünk-e ugyanezt az elvet vallanunk belső békességünk helyreállítása céljából.

Piros pünkösöd apostolok oszlása tüzes nyelvek leszállásának, Szent Lélek kitöltésének ünnepi hangulatában tehát csakugyan nem kívánhatunk népünknek, nemzetünknek egyebet, mint azt, hogy szünjék meg — legalább időlegesen — köztünk a belső pártviszály, hogy elkövetkezhessék az alkotó munkának az a korszaka, melynek végcélja — királyunk kézírata szerint is — a magyar nemzeti állam kiépítése. Mátyás király, Nagy Lajos korszaka hajnalik fel ezzel nemzetünk életének egére. Csak okosak legyünk, higgadtak legyünk, egymást megértők legyünk!

Füstbement világalalom.

Azon már rég túl van a világ, hogy az antánt államférfiak szavában bízzék. Anyai be nem váltott ígéretük, anyai a valósággal homlokegyenest ellenkező állításuk után beszédeik az eselleges szónoklati érteken kívül semmi más beccsel nem bírnak. Lloyd George az angol parlamentnek elmondja a pletykát, amit egy, a frontól visszatért tábornoktól hallott. Clemenceau egész Franciaországot elkábítja egy levéllel, melyet királyunk ironnallal a köztársaság elnökének. A Londonba vetődött tábornok mende-mondái, szubjektív nézete, az ironnallal írt királyi levél: ezek azok a fundamentumok, melyeken az antánt-bizalom épül.

Ki hiheti még, hogy Anglia a szabadság ideáljért harcol, amint azt politikusai a háboru kezdete óta hirdetik. Ki hiheti, nem akarnak az angolok egyebet, mint védeni a

vár történetével kapcsolatban Sienkiewicz, a lengyelek nagyszerű írója, oly színesen megrajzolt. Évezadokon át nyugodtan, merev némaságban éltek a várak, az emlékek színes kódéba elmerülve, a maguk lassan pusztuló életét, míg végre a világháborúnak, majdnem négyvenen át a közelben lezajló moraja újból megremegettette az ősi bástyákat. Ma ismét mélyeségek csendül közöttük, csak néha-néha dörren ott túl a Dnyeszteren egy-egy puskalövés, melyet valamelyik pajkos bolsevikki küld át a folyón a régi várak felé. Törökök ostromló golyói és egy céltalan bolsevikki lövés! Milyen óriási történelmi távlat!

A középkor városromló harci »játéka« (mert csak játék volt az, a mai borzalmas háborúhoz képest!) s az emberiség évezredes vívmányait lábbal taposó elkapatott bolsevikki gögös lödözgetése! Milyen szédítő ellentétek s mégis mily rokon jelenségek. Mindenütt csak a golyó, a golyó!

Évszázadok jönnek-mennek s az idők tág keretein belül új eszmék-gondolatok, rendszerek látvája hömpölyög, de ami mindig a régi marad, az a golyó, a golyó az emberiség vért kívánó örök átká!

Mikor jön el már a vértelen fejlődések várva-várt ideje? Mikor ébred fel már a boldogság békefényében ragyogó dicsőséges napja?!

Mikor?!

1918. márc. hó.

szabadság ideálját, a brit alkotmányt és porba mlázni a zsarnoki reakciót, melyet a szerintok a német birodalom testesít meg? A szavak szépek. A tényekből, a sok közül, csak Görögországgal és Hollandiával szemben követett eljárásukat kell megemlíteni, hogy a szép szavakat érdem szerint értékelhessük.

Nem, az angolok nem ideálokért elegyedtek háboruba. Csak halászni akartak a zavarosban. Kecsegtető volt az alkalom, hogy nagyobb áldozatok nélkül a világalomalat vizen és szárazon magukhoz ragadhatják. Dehogyan számítottak arra, hogy a háboru reájuk nézve oly végzetes fordulatot fog venni, hogy nem várt óriási áldozatok után a világalomalom birtoklásától sokkal meszebbre fognak eltávolodni, mint valaha voltak.

Mert bizony furcsa alakot kezd ölteni az angol világalomalom. Oroszországot a cáru alkodása alatt járszalagon vezette Anglia. Egyszerre csak kezdett Oroszország egészen önállóan cselekedni és olyan politikát folytatni, mely nemcsak hogy nem egyezett az angol rendezők akaratával, hanem teljesen felrugta a terveit. A japánokra kénytelenek az angolok ferdébb szemekkel sandítani, mint aminőkkel a sárga természet a »hü szövetségeket« megáldotta. A harcúten alá kell magukat rendelniök a francia hadvezér parancsnoklatának és hátát kell rebegniök a franciáknak azért, hogy segítségükkel igyekezzenek az angol csapatokat a végpusztulástól megmenteni.

De az áhítozott világalomalom romjait Amerika koronázza meg. Amerika parancsolja, hogy az angolok önállóságot adjanak Irországnak és Anglia — siet engedelmekedni. Évtizedeken, sőt évszázadokon át a szabadság ideáljért sikraszálló Anglia elzárkózott minden követelés elől, melyet Irországtól támasztott, hogy az angol zsarnokságból szabaduljon vagy azt legalább enyhítse. Amerikának, legveszedelmesebb rivalisának, ma csak egy szavába kerül és Anglia a zöld sziget lakóinak követelését azonnal jogosaknak ismeri el.

Ezért folytatott Anglia háhorút, ezért pocsekolta gazdagságát, ezért kergette Európát hallatlan pénz- és véráldozatokba!

Világalomalnak beláthatatlan időkre befellegzett. Fog-e most végre visszatérni régi szokásához: a számításához? Fogja-e végre józanul mérlegelni, mi hasznot hozhat még neki ez a háború, nem fecserü-e hasztalanul áldozatait csak arra, hogy a kudarcok sorát egyre jobban megtoldja?

Az a kérdés, vajjon az angol kalmárszellem, a dugába dől vállalkozás után, felülkerekedik-e végre az angol konokságon? Leszámol-e az üzlettel, amelyből annyi veszteség után, továbbra sem remélhet hasznot?

Ennek eldöntését siettetendő, szólnak nyugaton a mi ágyuink. Szavukat végre is kénytelenek lesznek az angolok megérteni.

Gyűjtés

a hadirokkantak stb. s a hadiemlék javára.

Amit multkor sejtelemszerűleg hangoztattunk, az ma már nyilvánvaló: a dicső honvédség között megindult mozgalom s az abból kifolyólag akciónk iránt megnyilatkozó érdeklődés Molnár Dezső altábornagy úr műve. Rokonszenvenessé tette ő ügyünket vitéz

pályatársai előtt. Az ő lelkes buzdítására honvéd tisztikar az legénység vállalva vállalkodik a gyűjtésben. Mert hazafias törekvése a legendás hadvezérnek, hogy szülővárosában, itt a határszélen, nemzetiségi vidékéken, méltó emlék hirdesse a magyar vitézséget, hirdesse emléket a harctéren elesett hősöknek, azoknak a tüneményes honvédeknek, akik az ő példájau lelkesedtek, akiknek a szíve a Hazáért dobogott s akik legdrágább kincsüket, életüket, a magyar Hazának hozták áldozatul. Ezek a részben a harteről érkezett adományok, egyéb befolyt adományokkal, a harmincadik ezer koronához segítették elő gyűjtésünket. Meg kell erről mai számonkban emlékeznünk, hogy büszkén mutathassunk a negyedikévi eredményre, melyért összes eddigi adakozóinknak mélyeségek köszönetünket tolmácsoljuk.

Következő adományok folytak be:

38. honvédkadosztály kiképző csoport tisztikara	1405 K
4. honv. huszár ezr. 6. század	240 „
Pataki őrm. 5. honv. lovashadt.	5 „
Grünwaldné Hirschmann Berta	
Ivanec	100 „
Összesen	1754 K
Mult heti kimutatás	28771 K 11 f
Főösszeg	30525 K 11 f

K Ü L Ö N F É L E K.

Szerelmi dalok.

(Idegen költőktől)

I.

*Dal van a szívemben,
Dal az ajkamon,
Majd ha kinázkoszik
Édes alkalom
Eldalolom őket.
Ahogy a madár,
Mely a ligetokban
Ágról ágra jár.*

*Lesz majd a dalomban
Forró szerelom
S mindenről fog zongni
Mi drága nekem.
Te léssz a főtárgya
Szépséges leány,
Kit a róza nyíllott
Egy nyár hajnalán.*

*Addig is, még néked
Est eldallanám,
Lassú suttogásom
Hallgasd meg leány.
Ugy sugom füledbe
Halkan, csendesben:
Ha busgó imám szót
Kisjtad jár eszem.*

(Német)

II.

*Mikor a tengert dulja a szél
S vihar torka zúgva beszél
Szállok hajómra reszkető érte,
A szívem boldog, hogyha elérlek.*

*És te hideg vagy, hangtalan úlsz,
Nap-nap után, mint láva, kihűlsz.
Mint lehet az, hogy lángja szívomnak
Nem melegít fel s vágya szememnek?*

*Jöjj a hajómra, majd ha a szél
Rémletes torka bugva beszél
S dőlj a karomba, felmelegítlek
Vagy ha hideg léssz, mályra levizítsék.*

*Élni se tudnék nélküled én,
Őb simulj egyszer leányka felém
Menyet igérek, telve gyönyörrel
Majd követsz máskor futva örömmel.*

(Dán)

Zombory Gyula

— **Előléptetés.** Őfelsége a király dr. nemes Isó Victor (csáktornyai kir. közigazgatás) népfőlkelő századosra léptette elő.

— **Miniszter biztos kinevezése.** A közoktatásügyi miniszter a csáktornyai m. kir. áll. el. népiskolai tanítóképző intézetnél Zrínyi Károly intézeti igazgatót bizta meg az 1918. évi osztály-, osztály-és befejező képzés vizsgálatok min. biztosi minőségben való vezetésével.

— **Házasság.** Langer Illés a Magyar Bank és Kereskedelmi r. t. csáktornyai kirendeltségnek cégjegyzője és Kántor Böske f. hó 12-én házasságot kötöttek. (M. k. é. h.)

— **Táncoszerencse.** F. hó 9- és 11-én tartotta meg Mészárosné a már lapunkban is előjelzett táncoszerencsét, melyek iránt mindkét esetben városszerte nagy volt az érdeklődés. 9-én volt a nagyobbak táncvizsgálója, hol a betanított darabok eltáncolása után a fiatalok a legjobb hangulatban és kedvben fejezte be ezt a táncanfolyamot. A 11-i estén a kicsinyek nagyon bájosak voltak, kiktől igen kedves szavak kíséretében egy gyönyörű csokrot és egy disztárgyat kapott a »Tánci néni«, aki meghatóttan köszönte meg a kedves figyelmet. Az üdvözlés után következett a kicsinyek tánca, a melyet a nagyszámú közönség igazán gyönyörűséggel nézett végig. A vizsga után, a nagyok is táncra perdeltek. A mulatság alatt mindvégig a legjobb kedv és hangulat uralkodott. Mészárosné távozásának alkalmából leghálásabb köszönetet tolmácsolja lapunk utján a támogatásért, melyben táncfolyama alatt lekötöztetők részestették.

— **Képviselőválasztók összeírása.** Minden, Csáktornyan vagy a hozzátartozó majorokon stb. lakó magyar honos férfi, aki 26. életévét betöltötte magyarul tud, ir-olvas, évenként legalább 20 K egyenes állami adót fizet, diplomás képzettsége vagy érettségi vizsgálata van, felhívatik, hogy f. hó 20—25 napok folyamán, d. u. 3 óráig az alaprajstombba való felvétel végett a városház nagyszobájában jelentkezzen.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Leányegyesület javára a következő adományok folytak be: dr. Récei Ede, Szabadka 25. — és Vasvári Lipót Budapest, 20. — korona, mely összegért ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Fagyoszenetek.** A gazdák rémei, a fagyoszenetek, szerencsésen elmúltak. Minden veszedelem nélkül elvonultak fejünk fölül Szervác, Bonifác és Pongrác dermesztő napjai. Az idén jól viselkedtek a fagyoszenetek. Nemhogy kárt okoztak volna, de hasznos hajtottak: esővel árszították el a mezőket és kerteket nemcsak a termelők, de a fagyosztó közönség legnagyobb örömeire is.

— **A vármegyei hatóságok figyelmébe.** Ez alatt a cím alatt a következő, ha igaz, megdöbbentő hír jelent meg a Zala múlt vasárnapi száma hasábjában: Komoly helyről arról tudósítanak bennünket, hogy Muraközben, de különösen Muraszendrő környékén fölháborító üzelmek folynak. A lakosság zölden lekaszája a rozst és buzát, hogy a földet kukoricával vethesse be. A zöld rozs és buza természetesen csak takarmányozásra alkalmas. Amikor tudósítónk figyelmeztette az embereket, hogy így nem lesz kenyér, ezt a választ kapta: — Dehogynem. Hiszen kapunk a hatóságtól buzalisztet. Közreadtuk mi is a hírt, hogy valódisága megállapítható s a hatósági intézkedések minél gyorsabbak legyenek.

— **Állandó mező.** A Rákócziutcai állandó mozgószínház pünkösdi vasárnapi előadásainak műsora: Sascha-Messer hét (legjobb harctéri felvételek), Rafaela (dráma 3 felv.), Teddy mint népfőlkelő (vigját 3 felv.); a hétfői előadások műsora: Csapatunk bevonulása Odesszába; Pénz őfelsége (dráma az amerikai milliárdosok életéből 5 felv.), Édes a bosszu (vigját 3 felv.)

— **Harc csempészekkel.** Muraközben a határszélen az élelmiszerekkel való csempészség oly óriási méreteket öltött, hogy a határrendőrséget csendőrséggel, katonasággal kellett megerősíteni, hogy az egyes veszélyesebb pontokra határrendőrségi kirendeltségeket elhelyezni lehessen. Mégis akadnak egyes merészebbek, akik a kirendeltségek kikerülésével vakmerő csempészetre vállalkoznak. Így csoportosult vagy 20 falusi ember köztük katonák, asszonyok, akik e hó 7-én a Hétvezér község határában fekvő zelenai erdőn keresztül, a stajer határ felé, szákokban mindenféle élelmiszert átszállítani akartak. Faragó Lukács kirendeltségi csendőr azonban üldözőbe vette őket, miközben egy Varga Antal, Kosár Katalin nevezetű asszonyt futás közben hátul eltárolt. Vargáné összeesett s vele együtt egy zsák bab is a csendőr birtokába került. A többi elfutott. Vargáné kórházba szállították.

— **Sertések rekvirálása.** A gazdasági és házi zsirszükséglet biztosítása céljából a Közélelmezési Miniszter a 40 kgon felüli sovány sertések rekvirálását elrendelte. A rekvirálás az előjárások közbenjöttével a Sertésforgalmi Iroda bizománysai által történik. A tenyésztésre szolgáló kocaállomány egyharmadrésze a tenyésztőnél visszatartandó. Oly gazdánál, kiknek öt darab 40 kgon felüli sertésnél kisebb állományuk van, nem szabad rekvirálni. Ahol rekvirálnak, ott az egész 40 kgon felüli süldőállományból hízalásra megfelelő számú hagyandó vissza és pedig házi szükségletre minden 4 családtagnak egy sertést számítva. A gazdasági célra visszatartandó zsirszükségletet az előjárások állapítják meg.

— **Tanárok és tanítók behívása.** Rendelet jelent meg a szabadságot tanárok és tanítóknak a tanév végén való behívásáról. Ez a rendelkezés egyelőre azonban csak azokra a tanároknak vonatkozik, akik 24 évesek nem múltak el. Az idősebb korosztálybeliek — ha behívotnak — hir szerint valószínűleg csak a nyári haditanfolyamokon fognak előadásokat tartani. A nyári tanfolyamok létesítéséről állítólag most intézkednek.

— **Hadiköcsön jegyzés.** A VII. ik hadiköcsönre Zala vármegyében összesen 31.246,130 K-t jegyeztek, a jegyzések járásonként így oszlanak meg:

Alsólendvai járásban	1250350 K
Balatonfüredi »	700750 »
Csáktornyai »	1689400 »
Keszthelyi »	2789400 »
Letenyei »	378100 »
Nagykanizsai »	609530 »
Novai »	312300 »
Pacsai »	691000 »
Perlaki »	282500 »
Sümei »	889150 »
Tapolcai »	4617400 »
Zalaegerszegi »	941600 »
Zalaszentgróti »	988000 »
Nagykanizsa r. t. városban	13535050 »
Zalaegerszeg r. t. városban	1571700 K

— **Az ötvenévesek szabadságolása.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki az

öreg népfőlkélok szabadságolásáról. A rendelet szerint az 1867—69. években született népfőlkélok szabadságolását a leggyorsabban kell foganatosítani. Az aktív tisztek kivételével az összes 49—51 népfőlkélok szabadságolandók.

— **Csomagok küldése Pilsenbe.** A csempészkedés miatt szigorú tilalom korlátozza a külföldre való szállítást, így a Pilsenben tartózkodó bakáknak sem lehet csomagokat küldeni. Miután azonban ezáltal katonáink élelem tekintetében nagy rővidséget szenvednek, maga a 48-ik gyalogezred parancsnoksága közvetíti a csomagok szállítását, nehogy visszaélés történhessen. A parancsnokság, hogy ezt megvalósíthassa, közhírre teszi az érdekelteknek, hogy az elszállítandó küldeményeket minden hónap 14, 15 és 16. napjain a Sugár-uti laktanyában a 48. hadkiegészítő parancsnokság irodájában kell leadni.

— **Zsirrekvirálás.** A közlelmezési miniszter a hadsereg zsír- és szalonnaszükségletének biztosítására országos rekvirálást rendelt el. Mindenki, aki sertést vágott, köteles zsirt vagy szalonnát beszovaltatni. Az ilyen háztartásokat hivatalos adatok alapján írják össze. A kivétel mérve ez: minden házi szükségletre leölt sertés után, mely 5 személy szükségletre szolgált, 2 kg. zsír vagy szalonna vetendő ki. Ha ötnél kevesebb pl. három személyre öletett sertés, akkor a kiányzó két személy után is 2—2 kg. illetve az ily háztartás után már 6 kg.-ot rónak ki. E beszovaltatandó mennyiség alól a háztartást abban az esetben lehet mentesíteni, ha a család zsirkészlete a 42 dkg.-os havi fejadag alapján dec. 5-ig a háztartás szükségletét nem fedezi. Azokban a háztartásokban, amelyekben gazdasági szükségletre hizaltak s ölték sertéseket, minden sertés után legalább 5 kg. zsír vagy szalonna vetendő ki. A zsír kg.-jáért 1240, a szalonnáért 12 koronát fizetnek. A rekvirált zsirt és szalonnát az átvételig hiánytalanul s jó minőségben kell megőrizni.

— **A »Vasárnapi Ujság« képeket közöl a király látogatásáról az olaszországi magyar csapatoknál, a nyugati német offenzíváról, a nyugati fronton levő magyar csapatokról, a németek finnországi harczeitól, a király bádeni lakásáról, Hevesi Sándor új darabjának előadásáról a Nemzeti Színházban stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere Gergely regénye, Juhász Gyula verse, Zsoldos László novellája, Schöppin Aladár színházi cikke, Szigma tárcája, Bennett humoros angol regénye stb. Egyéb közlemények rendes heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalban (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)**

— **A rézkilincsek rekvirálása.** A hadsereg rézszükségletének biztosítása úgy kívánja hogy a rézkilincseket rekvirálják és vaskilincsekkel cseréljék fel. Julius végén kerül erre a sor. A vaskilincseket a budapesti kisiparosok fáják gyártani és az áruk 1 K 20f. lesz.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadseregélyező Hivatal főpénztára, Képviselet.

Egy használt, de jó karban levő

Wertheimszekerény

megvételre kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednik v Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznanje pošiljaju.

na hervatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za pak
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplatna ošna je:
Na čelo leto . . . . K 20—
Na pol leta . . . . 10—
Na četvert leta . . . 5—
Pojedini broji koštaju 40 fill

Obznanje se poleg pogodbe i list računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Saradnik:
SRÁY FERENCZ.

Mir s Rumunjskom.

Rumunjska je morala jedan dël Dobrudže Bulgariji prek dati. - Magjarska je na rumunjskoj granici 5000 kilometrov zemlje dobila. - Rumunjska vojska se mora rezpustiti. - Rumunjska mora platiti one kvare, koje je njegva vojska zrokovala. - Na francuzkom bojnomoj polju nikaj znamenitoga nema. - Na taljanskom frontu je čeli tijeden mir bil. - Trgovina s Ukraijom. - Kaj je novoga vu našoj orsačkoj hiži i vu politici?

Kak stojimo na bojnomoj polju?

(M. J.) Najznamenitese je na bojnomoj polju vu prošlim tjednu, da se kontrakt za mir s Rumunjskom podpisal. S tem smo tabora na čeloj izhodnoj strani naše zemlje s našimi svimi neprijateljima dokončali i zvršili. To vno go valja za nas, ar smo opet vu prijateljski stališ stupili s našimi najbližešimi susedi, koji su nas rezdobili hoteli. Ali hvata Previsnjemu i našimi hrabrimi vilezima da se je sve naopak pripetilo i ne tak, kak su s nami napraviti steli naši neprijatelji.

Velika Ruska zemlja je na vno go manjših falatov rezdeljena. Nekoji orsagi su sa mostalni postali, drugi pak se zjediniili s Nemskom. Rumunjska je takaj vno go izgubila od svojih zemljah, ar je morala jedan dël svojih orsagov Bulgarskoj prek dati, nam pak je morala na čeloj granici dosti velike falate zemlje prek dati; tuliko, kuliko smo od njega potrebuvali, da si naše položaje na granici poboljšamo.

Naše medje su vezda vdilen kre Rumunjske na vrhuncu karpatskih planinah, tak, da na nas rumunji vu budućih vremenih nebude mogel tajno navaliti, ar je od vrhov karpatskih planinah vu Rumunjsku dobro videti moći i paziti moremo na rumunje, ako bi još gda volju dobili, da vderaju vu našu domovinu, ili vu Austriju, to jest vu Bukovinu.

Poljeg kontrakta se je rumunjski tabor s Austrija-Magjarskom, Nemskom, Bulgarskom i Turskom dokončal. Svi ovi orsagi budu s Rumunjskom opet vu prijateljskom živeli. Zbog toga budu naši ministri i konzuli vu Rumunjskoj, a rumunjski konzuli pri nas posle svojih orsagov opet postupali. Rumunjska mora najveću stran svoje vojske rezpustiti. Rumunjski vojnici se nesmeju k svojim regimenti pozvati, dok se sveobči mir nesklopi s englezom, francuzom i taljanom. Rumunjski stuki, mašinaste i druge puške, konji željeznička kola i municije se moraju nam prek dati, koje bude naša vojska čuvala, dok se sveobči mir nesklopi. Naši šeregi, koji su još vu Rumunjskoj, na

svojem mestu ostanaju. Željeznica i pošta jenčas još vu našoj vojničkoj službi ostanu vu onih mēstih Rumunjske, koje smo mi odzeli od Rumunjske. Naša vojska bude vu Rumunjskoj slobodno za se rekvirirala zrnje i drugi živež, meso, drva, petroleuma i t. d. kaj bude treba za leto 1918 to. Na onih stranih Dunava, koje kre rumunjske granice ležiju: naše, Nemške, Bulgarske i Turcinske trgovačke i vojničke ladje slobodno plivaju i zadržavaju se. Svi stanovnici koji nisu grčko iztočne rumunjske vere, slobodno si zidaju cirkve i škole i hašnuju svoju vėru. Nova mapa bude se napravila za granicu našeg orsaga kre Rumunjske, od koje države smo mi 5000 kvadrat kilometrov dobili. Na rumunjskoj granici je naš orsag vno go šumah dobil, više, kak vu 500 milionov vrdnošti. — Rumunjska mora platiti ono stroške, koje su rumunjski vojnici onda zrokovali, gda su vu Magjarsku (Erdély) vdrii. Od ovih stroškov 35 million korunah moraju vu zlatu platiti. Rumunji moraju sve one stvari nazaj dati, koje su rumunjski vojnici sobom odnesli. Oni naši vojnici, koji su vu rumunjsko suzanjstvo opali, budu odmah dimo pušćeni, tak takaj oni rumunjski vojnici, koji su pri nas vu suzanjstvu.

To je dobil čalarni rumunji za ono, da je 1916 gda leta 27-ga augustuša na nas navalil, da iz lehka osvoji Erdélya i Magjarsku do potoka Tisze. Misil je onda, da smo tak oslabili, da bude Rumunjska zadnji vudarec dala Austria-Magjarskoj. Niti dvē leti nisu minule od gda je rumunji vu Erdély vdri, pak je moral od nas za mir prositi, koju je dobil od nas, ali ne zabadao. Kaj si je Rumunjska zaslužila, dobila je, ar je izgubila veliki falat zemlje, koju je od Magjarsku s čalarnim načinom ne zdavnja ozela, izgubila je na magjarskoj granici one 5000 kvadrat kilometrov zemlje, s kojimi smo si mi granicu poboljšali. Za to sve se more svojem kralju Ferdinandu i svojem ministru-prezidentu Bratianu zahvaliti, koje budu vezda na račun pozvali rumunjski ablegati i rumunjski narod.

Konačni mir s Rumunjskom se je 7-

ga majuša ob 12 vuri poldne vu kotrocenskim kaštelju pod pisal i s tem se je hvata budi Bogu! tabor s ovim neprijateljem takaj za nas dobro dokončal.

Njegovo Veličanstvo je barona Buriana ministra izvanjskih poslova za one zasluge, koje je pri sklopljenju rumunjskog mira učinil, za grofa imenuval.

Na francuzkom bojnomoj polju nikaj znamenitoga se nije vu prošlim tjednu dogodilo. Englezi, pak francuzi su opet s velikom silom hoteli nazaj odzeti Kemmel zvanog brega, ali nikaj nesu mogli dobiti. Nasuprot tomu izgubili su 675 zarobljenikov koje je nemec polovil. Pri Ipernu su nemci opet s nekoliko kilometrov naprej došli.

Na taljanskom frontu nega nikaj novoga.

Njegovo Veličanstvo kralj je 10 ga majuša vu Nemsku odputoval, gde se nemški cesar zadržava, da ga pohodi. S njim je išel takaj grof Hunyady prvi glavni dvorski mešter i grof Burian minister. Tak se čuje, da se dva viadari za to sastali, da se zbog pitanje novog Poljskog orsaga dogovoriju.

S Ukraijom se je trgovina počela, kak smo vre javili. Oni su vno go živeža prodali nam, mi pak smo njim prošli tjeden prodali: 33 vagonov kose i srpe, 7 vagonov plehnato posudje, 21 vagonov poljedeljskih mašinah, 5 vagonov kisele vode i 4 vagonov druge hižne potreboče. Na put spravljaju još 770 vagonov kajkakvih robah vu 80 million korunah vrdnošti. Vno go žganice bude se do jezera millionov korunah slobodno izvažalo vu Ukraiju.

Kaj se naših domačkih političkih odnošajih tiče, sledeće imamo našim poštuvalnim čitateljem javiti.

Nova vlada je 9-ga ovoga meseca pred kraljom se pokazala, a novi ministri su on den položili prisegu vu kraljevu ruku. Meseca majuša 11-ga je na orsačkom spravšču minister predsednik vu ime nove vlade svoj program očitoval. Političke stranjke vezda ovak stojiju: Bivše vladine stranjke su se rezdružile. Grofa Andrássyjeva i grofa Apponyjeva stranjka se je na dvoje reztr-

nula. Polovica je k novoj Wekerlevoj stranjki se pridružila, polovica pak bude suprotna stranjka. Stranjka grofa Tise, tak zvani »munkapart« bude vu vnoгим pitanju s vladinom stranjkom držala, kajti je vlada vu novim zbirnim zakonu popustila i približila se k »munkapartu«, koja takaj hoće, da se pravo glasuvanja rezširi, ali ne tak jako, kak je prveša vlada hotela.

Na orsag je sreća, da su se stranjke pomirile i da budu vezda vu miru skupa mogle delati za hasen domovine.

Trojaki.

Falem budi Jezus Kristus i Marija!

Zdrave i srećne svetke zelimo si jeden drugomu. Denes Jezus nam pošilja dara duha svetoga i daje nam svoga mira iz dvora nebeskoga. Šrećen blaženi je ovaj mir, koga nam dragi Jezus daje. Ali dragi Jezus i dara Duh sveti prosimo te podeli nam svetoga mira, za kojim saka prava duša komaj zeleno čeka. Ali dragi Jezus, mi smo oblužavali zastupenje tvoje, vu nebu se je zalosno postalo, i tvoji vućeniki, kad se obrnuli i rekeli si: »Mir vam budi na zemlji, vućeniki su se razveselili« i to je znamenje, da je nastal mir med Bogom i ljudima. Ako živimo u miru, ako se čuvamo od greha, ondaj živimo z Bogom bližnjim. Dara Duh sveti je na vućal i dalje vućenike, da su nazveščali, i rekeli: Ite po svetu, nazveščajte ljudima. Tak i dendenes imamo mi verovati naše svećenike, jerbo su odredjeni mesto Boga. Molimo dragoga Jezusa i dara Duha svetoga, da nam pamet razsveti, da bomo spoznali, kaj nam je duši hasnovito, kak smo oblužavali prosne dane i ove tri prošecije. Veseli se srce naše i duša, kak su bile lepo uredne. U lepim brojem, se je svet zakuplal s dragim Jezusem. Vu cirkvi de su bile lepe pobožnosti, zafalimo našem duhovnomu pastiru, koji su ove prešecije lepo u red spravili, kak mora biti, sebi na diku, a ljudem na zveličenje. Želimo njim zdrave i srećne svetke i dugo življenje, da

budu mogli nas na lepo poštenje i Bogu na diku voditi.

Ove tri prošecije su bile zato na pravu. Zveličitelja vu nebo zastupenje, da imamo vu nebu Najvekšega Pomoćnika Jezusa Kristusa. Na Markovo prošecija nas je opominjala, da je ovu prošeciju vodil najprvi sveti Gregor papa zbog kuge. Med ljudima i marhom je nastala kuga, od koje je clovek odmah mrtev postal. Na to su potlem ovo prošeciju odredili na Markovo, na kojoj nosila se je slika Blažene Device Marije i si svecov su se spevali. Kud je ova prošecija isla, onde je ova nesrećna kuga prestajala. I dendenes se vodi ova prošecija u polje, da nam dragi Bog blagoslovi naše polje i obćuva od kuge i nesreće. Zazovimo denes dara Duha svetoga, on razveseli cloveka u nutrašnjim načinom, da spoznamo, kak nam je treba na svētu živeti, i da nam daje svojih sedem darov.

Prvi je dar mudrost, koja nam daje Duh sveti, da moramo bolje ljubiti nebeske radosti, nego zemeljsko blago, koje bomo na skorom ostavili.

Drugi dar nam daje Duh sveti, razuma vu kojem clovek mora živeti, da prerazmimo, kaj je dobro, kaj je zlo. I moramo Bogu zahfaliti na njegovoj dobroti, da nam daje razum i pravu pamet.

A tretji dar je čisto srce, da si u srcu ono nosimo, kej je Bogu za ljubav, a bližnjemu na poštenje. Ov dar je treba znati gospodarom i poglavarom, i onim, koji zeliju stupiti u kakvi novi stališ, ili v ženitbu.

Četrti dar je dar jakosti, koje Duh sveti čevku dušu tak krepí, da se nesme bojati neprijatelja, niti ljudskih obzira, niti straha. Samo se imamo bojati Boga, od kojega nam je se dobro.

A peti dar Duha svetoga je dar znaja, da nas Duh sveti unutrašnjim načinom vućí kak se moramo ravnati s dobrom voljom, i na Boga ostaviti svoje teškoće. Ovim darom nam otkriva Duh sveti, da se ves greh najpogazi, samo da bude Bog vu pameti i dara Duh sveti.

Šesti dar je pobožnosti, da se nesme mo sramiti Bogu služiti i njega ljubiti

Sedmi dar je dar straha Božjega, da se moramo bojati Boga zbantovati, jerbo nam je dober i milostiven otec.

Dara Duh sveti razsveti ti naše neprijatelje, da othitiju ovu strašnu mrzju jeden proti drugomu, i prigovori: »Mir vam budi na zemlji: Dara Duh sveti razveseli ti starce i starice, da budu mogli Bogu služiti i srećno vumreći, jerbo je život kratak.

Dara Duh sveti pomori našim svećenikom, da budu mogli podnesti i reć Božju nazveščati. A mi, kakti njivi ovće, da bomo mogli u srce svoje prijeli i zadržati, da nebo postalo reć Božja iz našega srca mrzlo, kak ono zrno, koje je na trnje opalo i zadušilo.

Dara Duh sveti, razsveti pamet nam zakonekim stališu, da bomo mogli svoje teškoće podnesti. Vi muskarci najte vi priganjati svoje žene, ako ste vi u tabora meli, a žene domaj su trpele svoje dužnosti i vaše, ako je koj našel pokvarenu ženu, imanju pravo kaštigovati, a ne zato do smrti, nego na Boga ostaviti. Ako pak je našel dobrim stališu ženu domaj, ondaj nju nema pravo kaštigovati, jer je dosti zla pretrpela i trpi i vnoga i denes, a nema to moć, kaj moški. A vidim i čujem suze po nedužnosti sirote žene. Trpi vnoga i vnoga i suze staće poleg nezahvalnoga muža, kej ono trpi, kej niti ne je mislila. Zazovite dara Duha svetoga vi koji ste v ledičnim stanu, da bote mogli čisto i pravčno živeti, da bote mogli donesti svoj ledičen cimer pred oltar: Jezusa Kristusa, a ne tak, da bi ovoga cimera izgubili i pogazili, jerbo je to najlepše ledičen i čisti život.

Zazovete dara Duha svetoga i vi deca, koja jeste vu svojoj mladosti. Posluhnite oca i mater svoju, da nadu suze stakali poleg vas, jerbo otec i mati vnogo trpiju, dok vas gori odhraniju. Vućite oti i matere decu poklanjati i ne siromaka bogca priganjati, kak se dendenes vidi. Da bogec ide po putu, ga bantujeju i psujeju. Koj po putu

Sveti Lukač malarov patron.

Odkupitelj sveta je dugo sam hodil po ovim putu, na kojem je širil i rezglašoval reć Božju, dok su se i drugi našli koji su ga nasledovali i pomagali mu kršćansku veru rezširivati.

Izmed dvanajst apoštolov je Lukač tretji bil, koj se je k Kristusu pridružil.

Lukač apostol se je vu Antiochiji narodil. On je vre vu svojoj mladosti rad imel knjige i tak vudne, kak v noći, je čital i vućil se. Vu svojoj mladosti je takaj rado vraćil betežne susede, poznanice i njihovu marhu. To je sve zabadava, a ne za peneze vćinil, kajti ga je njegvo dobro srce nanukavalo, da pomore onim, koji su vu sili

Pollam se je navćil sam od sebe malanje i slikorezanje. Gda je Sveti Pavel vu varaših prodekuval i vućil ljudi na kršćansku veru, onda je vu tem Svetomu Pavlu pomagal, ar je dober govornik, prodektor bil.

Lukač predi, kak bi poznal kršćansku veru, je sam prosil Svetoga Pavla, da mu reztolnaći veru kršćansku i da ga navući poznati Kristusevu veru. Sveti Pavel je toga vre drugač izvucenoga mladoga cloveka

rad vućil, ali predi ga je opomenul, da bude pogibeljnu i težku službu na se vzal, ar ona vera, koju gospodin Jezus Kristus rezširiva, vnogo neprijateljaj ima. Ne samo ljudstvo, nego i sami kralji i drugi velikaši su proti kršćanskoj veri. Proti ovoj veri vnogi delaju, kak je goder dobra i Bogu voljna: Vnogi naganjaju one, koji su se priklopili k Kristusevoj veri.

— Znam, veli Lukač, da vnogi mrziju na one, koji nasleduju Kristusa, ali ja vre čisto vidim i znam, kaj vćiniti hoćem. Gospodinov duh se je tekнул moje duše, vu snu mojem je Gospodinov anđel došel k meni, pak mi je na znanje dal, da siromakom evangeliuma obznanujem, da vraćim srce ljudih obtešenih i da oći odprem onim koji ne vidiju čisto.

— Iz tvoje reći vidim, veli Sveti Pavel, da si pripraven sve teškoće podnašati, ali ipak ovdí vu varašu nemremo ostati i navućati ljudi na veru Kristusevu, ar vu svojem domu niti jednoga proroka ne štiju tak, kak daleko od svojeg doma.

— Stobom budem isel i nasledoval te budem, kam budeš me vodil, je rekeli Lukač.

Sveti Pavel je okrštil mladoga Lukača, koj je nasledoval Svetoga Pavla vu njegovom putu. Malo su imeli za jesti ovi dva

putniki, ali Lukač je pozabil, da je gladen ar je na reći Svetoga Pavla pazil. Vnogi put nesu imeli drugo za jesti, kak sada, kojega su kre puta na sadovnih drćvih našli. I tak su dospeli do Nazareta.

Lukač se još nije spominal s Jezusem ali ga je vre videl i poslušal, gda je Kristus na kršćansku veru podvućaval ljudstvo. Videl je i to Lukač, da je Jezus iz cirkve vu Simonovu hižu isel, gde je Simon vu zimici betežen ležal i da je tam s reći svojimi izvraćil Simona. Sunce je vre počelo zahajati i onda su vu šeregih nosili ljudi svoje betežnike vu Simonovu hižu, na koje je Jezus samo svoje ruke del, pak su takí ozdravili.

Ne se treba čuditi, da Lukač, koj je sve to videl, za tem Kristusevu najverneši vućenik postal i da je vu vsem Kristuseve naputke nasledoval.

Za malo vrme za tem je Jezus na svoje noge pustil svojega vućenika Lukača, koj je tretji bil med dvanajst apoštolov i isel je on po varašov i selah, pak prodekuval i širil veru kršćansku.

Jezus je i njemu, kak i drugim njegovim vućenik moć i jakost dal, da su mogli i betežnike vraćiti. Predi kak je Jezus Lu-

Ide njemu je red mir dati, tak sveti evangelium govori.

Zasovite dara Duha svetoga i vojniki, koji bi radi znami domaž sve lepe svetke sprevoditi. Molite Bogu da pretrigne ove vaše muke, kaj se dimo povrne.

Zasovite dara Duha svetoga si betežni Ako vam je vumrėti, zasovite dara Duha svetoga na pomoč na smrtnoj vuri, ako vam je da ozdravite, zahvalite dragomu Bogu na dobroti, da bomo mogli spevati:

Hodi o Duh presveti
Pamet našu razsveti
Reč Božju razmeti
I vu srce prijeti
Hodi o Duh presvet
Budi znami Jezus. Amen!

Fels6-Vidafalva. Vincetics Agata.

Naš veliki boj.

Samo neće prestati velika nečimurnost vu ovim svētnim boju, smrt još neće svoju strahovitno kosu pospraviti.

Zabadav je tak prinas, kak i pri neprijateljih tuliko slavni mrtvih, dovic, siročca, pležercov i teških betežnikov, nećeju još premirni biti, koji nas vu boj su natirali, ovi Kaini još premalo krvi su vidli, barem je već na potoke je steklo.

Centralni orsagi proti strahovitni jakosti slavno su se branili. Doli smo stepli iz ramena već više neprijateljov, ali Englezia, Francuzka i Amerika, najmre pek Taljanska još neće vu miru biti.

Na zapadnim bojnomo polju vu Francuzkim orsagu već dva mesecov traja jedna strahovitna bitka. Do vezda popirilki vu ovi bitki jeden milijun mrtvih i novo pležeranih. Nemci podjednoma bijeju francuze, engleze i amerikance. Nemci su već prek stopedeset jezer neprijatelja polovili vu ovi kervavi bitki k tomu pak neprestalno je bijeju.

Medtem toga nemski korman opet probal pozvediti, ali bi šteli neprijatelji jeden

kača na svoje noge pustil, sledeće mu je rekel:

— Nikaj naj sobum na put nesti, niti palicu, niti torbu, niti kruha, niti penexe i samo jednu opravu imaj sobum. Ako vu koje mesto dojdeš, tak dugo ostani tam, dok si jim potreben. Ako pak te gdo nebi šteli pri svojoj hizi prijeti, idi iz onoga varaša, pak i praha si stepi iz tvoje noge, da bude proti njim svedočenje.

Gda je Lukač svoje izposlanstvo zvršil, povrnul se je nazaj k svojemu mestru, Jezusu, komu je računa dal, kaj je sve zvršil i s kakvom uspehom je prodekuval.

Za tem je pratil Jezusa vu Jeruzalem, gde je vračil betežnike, kruha dal siromakom i izvračil dušu grēšnikov. Gda se je Jezus približeval k Bethaniji, k bregu, koj se je zval Oljev-breg, odposlal je Jezus Lukača vu varaš

— Idi, — veli Jezus— vu varaš, blizo varaša budeš našel jednoga osla privezanoga na kojem nigdar clovek nije sedel. Odveži ga, pak ga dopeljaj sim. Ako bi te gdo pital, zakaj ga odvežeš? — to mu reči: Za to, ar ga Gospodin treba.

Lukač je odišel i tak našel, kak je njemu rečeno bilo. Odpeljaj je osla k Jezusu

pošten mir sklopiti. Strahoviten je bil odgovor od neprijateljov. Englezi i francuzi prestimano su nam poslali glasa, tojest odgovor na poseno ponudbu, da oni samo onda se budo snami spominjali od mira, kad nas čisto vuništiju. Dakle i nadalje se moramo braniti s celom močjom doktam ali se ponizi neprijatelj, ali pak ga sdrobimo. Mi smo zadobili sve bitke, mi smo preobladali sve neprijatelje, dakle mi nebudemo od njih klečec prosili za milost. Nemoremo od onih nikaj prositi, koji nas vuništiti hoćeju, koji nas iz svēta pretirali hoćeju. Mi smo ovdni na stotine let vu miru živeli, pak i odvezda ovdni hoćemo živeti, kak jeden sloboden orsag, kojemu neprijatelji nikaj neimaju zapovēdati.

Iz ruskoga podjednoma ideju dimo naši zarobljeniki. Već skorom nēga jednoga sela, kam, nebi bil došel jeden ili drugi iz dalke Azije. Nam takodjer svaki dan povēdaju, kaj sve su tam vidli, kaj su trpeli i kej su sve tam napazili. Nekoji siromaski magjarski zarobljeniki vu strahovitem položaju su tam bili. Nekoji tuliko su trpeli, da to nēje moči spisati na jeden mali list, neg čele knjige bi stoga zisle, ako bi sve šteli episati.

Ali vu tem svi jednako govoriyu i povēdaju, da ruska revolucija je sločesti položaj spravila orsaga i naroda, kak najhujši tabor. Revolucija hujša je, kak najkervaveša bitka. Tam nikomu je nē siguran zivot. Nē bogatušu, nē siromaku. Jeden ravno tak svaku vuru more smrt podnesti, kak i drugi.

Naš narod rad od toga čita, zato radi bi bili, ako oni koji su već dimo došli, spisali bi nam, vu kakvim položaju su tam bili, kaj su morali pretrpeti, kaj su sve vidli, kakvo je tam gospodarstvo, kakva je trgovine, kakvi su penezi, kakva je tam svakojačka čena i t. d. tojest sve, kaj je šteli ova leta tam napazil. Radi bi znali, kaj je našega medjimurca oko tam vidlo i kej si je najbolje zapametuval. Mi bi ove članke vu naše novine dali stampati, naj bi pre-

svi vučeniki Jezusevi su svoju opravu na osla deli i Jezusa na njega pomogli.

Tak su s Jezusem vu Jeruzalem došli, Za malo vrēme se je ovdni dogodilo, da je Judas Kristusa izdal. Kristus je na zadnoj svetovj večerji se izprical od svoje vučenike gde su skrušeno molili. Pilatus, ruke prajuč, odsudil je na križ Jezusa. Lukač je bil, koj je bez straha k Pilatusu išel i prosil, da bi Jezusevo telo njemu prekdali.

Lukač je doli vzel iz križa Jezusevo telo, zamotal vu platno, kak je Jezus vu svojem življenju željel i vu takvu raku del, koja je iz takvoga kamena bila izrezana, na kojem još nigdar nišci nije sedel, niti stal.

Po smrti Svetoga Petra i Svetoga Pavla apostole, još Lukač prehodil Rusiju, Francuzku, Dalmaciju, Macedoniju, Vučil je vu Egiptomu, vu Libiji, Tebaisu. Osemdeset i četiri letah bil je star, gda su ga njegvi sločeste duše neprijatelji obtuzili i ina smrt odsuditi dali vu Achaja varašu, gde je mučenički smrt moral podnesti.

Malari i farbari su Svetoga Lukača za svojega patrona izebrali, kajti se je on vu svojoj mladosti takaj s malarijom i kiporezanjem bavil.

Pisal. Huszár János.

vidli naši medjimurčadi, kakvo zlo je revolucija i kakvoga kvara napravi vu orsagu.

Najnovēši i najznameniteši glas je od tabora to, da naš mladi kralj opet više danov je na taljanskom frontu bil i tam je sam svojom rukom više slavni vitēzov nagradil. Zadnje dane kre Piave i na tirolekim frontu opet ponovile su se kanonerske bitke. Taljanske novine preplašeno pišeju, kakva offenzivu budo naši za par danov počeli. Taljani su naprē straho, ali imaju i zroka.

Vu Ukranini takodjer se jako mēša narod. Prvi ukraniski korman je prepal i pokehdob ov korman je bil zrok veliki buni nemci su presiljeni bili nekoje ministre, koji su bunu delali, vu rešt zaprti.

Turčini vu Kaukazušu prijeli su osem jezer bolševikov, koji proti Jelizabetpolu išli iz Daghistana. Turčini su sirom rezbili bolševike i iz med njih osem jezer su obkolili koji su onda morali doli deti oružje. Zatem su vu Batum poslali glasa, da i tamošnji bolševiki naj se predaju.

Bolševiki i vu Batum varašu su se predali turčinom. Tam je sad opet mir.

Amerikanske kače.

Kak se tople leto počne, amerikanske novine ravno tak i tuliko pišeju od svakojačkih kačih, kak prinas od morskoga psa, koj naravno svako leto vu flumeinsko morskopostajališče se dotepe i plaši one, koji se vu morje hodiju kupat.

Od nē giftani kačih najvišeput se od jedne črne kače spominaju, koju pismoznanci za bascanium constrictor zoveju. Najviše pripovestih od ove kače znaju. Črna kača vu amerikanskih petinah se nalazi i tam se zaderžavla. Najvišeput dva metrov je duga, ali nēje debelša, kak je srēdnja ruka. Veliki neprijatelj je mišom, stakorom, zajcom, vevericam, pticam i mladim picekom, koje najrajsi zdere. S clovekom malogda ima posla, ali zato se i to pripeti. Najzadnjiput pittsburgska črna kača je došla vu novine. Vu jednim dvoru farmerica guske je šopala, črna kača navaila se na žensku i tak se ji je okolo sinjaka omotala, da prestrašeno stvorenje niti za pomoč je nē moglo kričati. Već se je skorom zadušila, kad je iznenada sestra došla na dvor. S jenom pomočjom samo svelikom teškoćum su mogle nevarno bestiju zatuci.

Ravno k tomu spodoben dogodjaj se je pripetil vu Winchestru. Takodjer i tam se je jednomu cloveku okolo sinjaka namotala, jerbo samo tak je nevarna cloveku, tak veliko jakost nema, da bi čonte mogla sdruznoti.

Alport majur vadasil je vu Pennsylvaniji, kad ga je jedna črna kača, jednoj mladi drēvi omotala. Serdito je tiskala majura k drēvi, koj se je samo tuliko mogel braniti, da nebi se mu okolo sinjaka navrtala. Više vur dugo je bil tak k drēvi prekapčeni, doklam na veliki krič došli su mo na pomoč i oslobodili su ga.

Štitasta kača je takodjer tak velika, kak i črna i vu južni Ameriki se zaderžava negri tak veliju, da ova kača je najvejši neprijatelj čegrtušasti kači. Najviše nē giftani kačih su sve neprijatelji čegrtušasti kači, barem narod tak veli. Giftane i nē giftane kače navēk vu neprijateljstvom živiju.

Tretja orijaška kača je vu ovi okolici tak zvana korbačasta kača. Takodjer na južni okolici živi. Ime je od toga dobila, da srepom i najvekšu stvar, takodjer i cloveka more na smrt stući, kak s jednim velikim korbačom.

Od Kanade, do Virginije dosta gustiput se nalazi tak zvana domača ili mlčnata kača. Najvišeput vu pivnici ili štali se zadržava i tak rada ima mlčko, da vnoğıput i kravo poceca. Bez gifta poznata kača je još vol zvana kača i rinkasta kača, koje takodjer jako na velikoma zrasteju.

Giftene kače sveksinoma takve giftane zube imaju, koji vu lampi ležiju i samo kad lampu odpre, onda se jednako postaviju. Sve na tri vugle imaju glavu i ravno zato s jednom butom, koja je k vilici podobna, lahko je moći prijeti.

Amerika samo tri kače ima takvih, koje se samo tam najdeju. Sve tri su jako giftne. To pak su: copperhead (kufernaste glave), mocassin i čegrtaša.

Po čeli Ameriki su reztepene, ali itak najrajši su med bregi, gde se negda na stotine vu jednim kupu grėjeju na suncu. Jako su navarne ove beštije, jerbo sve se navali, ako blizo dojde. Jos nevarneša je vodena moccasin. Tri i pol uog je duga i najrajši se okolo vode zadržava, jerbo izverstno zna plaviti.

Najnevarneša je itak zato čegrtaša. Petnajst felih jih ima vu Ameriki. Najgrozneša je, jerbo koga vgrizne za par vur mora vumrėti, pomoći néga. Ime je od repa dobila, na kojim je tuliko rinkov kuliko lét je stara i kad se gene, rep čeržece i opomina koji su blizu, da dobro bude se vugnuti, ako je još ně prekeano.

Čegrtaša malogda se navali na cloveka, giftom se samo najvišeput brani. Ravno zato tesko ju je prijeti. Stseliti ju je još leži, jerbo kak proli njoj obrneju cevi, odmah se jednako gori zdigne.

Po čeli Ameriki (severnoj) nagrado dobi on, koj čerğašu vuništi, zatuce, ravno zato vnoğı taj neveren dohotek iščeju. Najglasovitneši je bil Toronto farmer, koj je nezmerno čergeteših potukel. On je tak gledal, da nevarna kača, predi, kak bi ju zatukel, vu nekaj je vgrizila, jerbo on je i gifta šteli imeti, kojega jako drago je mogel prodati. Kinezerski doktori vraćiju s njim.

Razmi se, da još više vrstih kačih ima Amerika, najmre pak Južna Amerika, ali niti jedna je ně tak zamenita, kak ove beštije, koje smo spisali. Vu Ameriki na leto najmenje dvajsti jezer cloveka sfondaju kače.

KAJ JE NOVOGA?

Pěsem žalostna.

Več je štrto leto, kak ov tabor traja,
Ali nišče nezna, kada bu mu kraja.

Vežda se odpira lépo protuletje,
Lépo protuletje majuško cvětje.

Zahman mi je bila moja mladost lépa,
Ali da se s tobom dragica neživja.

Moja prva radost vu grobu počiva,
Vu taljanskim frontu v Pjavi prebiva.

Bili smo mi skupa lépo zaručeni,
Svoji grličici pisal sem list zadnji.

Nesi draga moja nigdar to mislila,
Kaj ti bila mene tak malo ljubila.

Tak bi bilo vežda veselo živeti,
Da naj štela zemlja junake pokriti.

Najbolje bi bilo v zemljicu oditi,
Nego prez ljubavi na svetu živeti.

Zabadav su vnoge devojčice leta,
Da ne živi svojim golubekom svéta.

Nemrem vam pomoći devojčice mile,
Pěsmicu vam spišem, neste vi to krive.

Drage devojčice neste vi to krive,
Da se vaša ljubav dalko v zemlji skrjuje,

Vu mladosti našoj živeli smo svéta,
Kakti ona ruža, ka je puna cvéta.

Bilo je junakov, kak lista i trave,
Devojčici mladi i ljubavi dragi.

Vu majušu cvetu ružice črlene,
Odnese mi cvéta, gda jen vetrek spuhne.

Žalostno je meni na svétu živeti,
Da se nemam komu sirmak pretužiti.

Ota mi je črna zemljica pokrila,
Majka me je takaj friško ostavila.

Odpri se mi tužna, ti mati zemljica,
Kaj bum videl svoga dobroga japeka.

Ki su mene težko gori odhranili,
S težkimi žulami kruha mi služili.

Ki su mene težko gori odhranili,
Semem letah kralju su me alduvali.

Bože daj dostiči tvog mira lépoga,
S mojom dragom meni života dobroga.

Varaždin. Novak V. vojnik.

— **Lěpe i vugodne trojačke svetke**
želimo svim našim postovanim čitateljem, surednikom i predplatnikom! Bog daj vu svakoj hiži, vu našoj okolici i vu celoj domovini i susedvu dosta deždja, dosta sunčenih trakov, povoljna vremena, da se nam sětva na polju ojači, dozreli i vnoğı zruja da, trava na senokosi obrase i napuni škednje i parme, grozdje da vu goricah, sad vu sadovnjaku lépo ocvete i dobro obrodi, da budu nam pivnice i komore pune. Nam i decam našim pak daj Bože zdravlje, mir i veselje, a onim koji su na bojnomo polju, da budu hrabri jaki i srečni, da s čim predi dimo dojdju. Našim neprijateljem daj Duh Sveti pamet i dobro srce, da se vre jenput navoliju tabora i želiju sveobči mir, nam pak daj Bože pomoč, da jih budemo na to prisiliti mogli s tem, da jih do kraja preobladamo!

Poguba vu Ferenc József kasarni.
Vu zadnjim vremenu soldački desentérci opasno su se sponasali tak vu glavnim varasu, kak i po celim orsagu. svrha toga redarstvo višeput je zahtěvalo, naj desentérce pred takov soldački su predstaviju, koj odmah izreče suda. Soldačko zapovedništvo na velike tužbe, marciusa 20 ga odredilo je statariuma. Soldački sud svakoga desentérca na smrt odsudi, najmre pak onda, ako je desentérce vu ovim vremenu i drugim grěhom obterseni, naprimer s tatbinom.

Minučo subotu su prve dva doli strelili vu budimpeštinski Ferenc József zvanoj kasarni. Jednoga dvajsti lét staroga, koj je sedemput skočil i jednoga dvajstijedno leto staroga, koj je sedemput skočil.

Soldački fiškuš za dvajstičetiri vure mora suda prepraviti. Soldački sud iz pet članov stoji i odmah sgovori suda. K smrt. nomu sudu potrebno je sve pet votumov. Sude okrugni zapovednik potvrdi, ali Njegvo

Velicanstvo ima pravo odsudjenomu smiluvati se. Po izrečenim sudu, za dvě vure moraju suda svršiti.

Pred kasarnom vnozina naroda je stalo Delikvenše taborski plebanuš je spreval. Na dvoru jedna kompanija soldačije je stalo na četverokud. Na serdinku su postavili delikvenše, gde jim je soldački fiškuš još jedempud prečital smrtnoga suda. Oči su jim s rubcom svezali i klečeć su čekali smrt. Oficir sabljom je zamahnul i k svakomu su četiri vojniki stupili čisto blizo. Oficir opet je zamahnul i svakoga nesrečnika dva soldati vu glavu, dva pak vu srce su strelili. Odmah su obedva mrtvi bili.

Ov soldački sud još više takvih sudov bude imel vu bližnjim vremenu, jerbo soldački zakon poleg 193 §-a na smrt odsudi i onoga, koj vu taborskim vremenu prvič skoči. Opet 195 §-uš tak govori, ako dezentérec sam se javi, onda ne dojde pred on sud, koj odmah izreče suda bez svakoga apeliranja.

Od potlam, kak se je to pripetilo, vnoğı dezentércov se je svojovolno prejavilo.

— **Jeden milijun vřednosti šolcov vu pivnici.** Iz Sattmara pišeju: Domače redarstvo izvanredno vřednosti blaga je našlo. Raziu su deržali i znenada su na to dosli. Poglavarstvo išlo je vu Freund Brača štacun, vu kojem šolce trziju. Magazini je vu pivnici. Kak vizitěraju pivnicu, jeden činovnik spazil vu stěni velikoga pleha za kojega je taki znal, da su tajna vrata. Redari vtргli su doli sumljivoga pleha i odmah se jim je velika čuda skazala: jedna velika soba, vu koji naphani su bili novi šolci, čizme, platno i rubje. Kapitan odredil je redarom i zandarom, da jeden milijun vřednosti blaga odmah zareštěraju i na varaske hiže zvozijju. Blagu komaj su na trinajst parizerov spravili. Na šolci sedemdeset korun čena je bila napisana, dakle za tuliko su kupili, da potlam pet—šestput draže prodaju. Iztragu su proti trgovcem podigli k tomu pak skritu blagu, poleg zakona, bez fillera zgubiju. Rešta i vu penezi velikoga strofa budu dobili.

— **Boszniju i Hercegovinu k Magjarskoj prekloppiju.** Vtork vu službenim listu je stalo, kralj odredil je, da se magjarsko vojničtvo postavi k tomu pak i to, da Bosznia i Hercegovina k Magjarskomu orsagu se more prekloppi.

Magjarskoga orsaga jedna stara želja se je svršila i stěm smo jednu veliku i s taru pravdu zadobili. Znamo, da ravno vu Boszniji i Hercegovini su najbolje puntali naroda jugoslavi, koji su šteli jeden veliki Jugoslav orsag napraviti. Ova senja sad bude zaspala. Magjarski orsag ima pravo poleg historije zahtěvati Boszniju i Hercegovinu, jerbo je već pod II. Běla magjarskim kralju k Magjarskomu orsagu spadalo. Potlam pod Anjouk i Hunjadi dobe podjednoma je k nam spadala tak dugo, doklam su ně turcini vu XVI. stotini čeloga Balkana, Boszniju i Hercegovinu ně obstrli. 1878-ga leta smo nazad dobili Boszniju i Hercegovinu, ali ně su je taki k Magjarskomu orsagu prekloppi, neg soldački, činovniki su je kormanili. Od potlam velike štrcinge su s vrho toga bile, koje su s denešnjom kraljskom odredbinu prestale.

Kralj je i to obečal, da duže vremena se bude zadržaval vu magjarskim glavnim varasu.

Bojna pësma.

(Od Petõsa.)

Pobenj ruzi trubija ori Getova vojzka, da juzi. Idemo!	Kak je magyar, nam je Bog i on Idemo!
Kuglja zuji, sablja zvoni, To magjara na boj gonj. Idemo!	Pajdaša vu mi streljili, Krv teče po črnoj zemlji, Idemo!
Gori sastavom visoko! Naj ju vidj svet široko. Idemo!	Od njez nečem biti bujši, Makar i život zgubivši Idemo!
Naj vidiju, da je dobra Svëta rëć : gori sloboda. Idemo!	Makar zgubimo dve ruke, Pretrpimo velke muke. Idemo!
Neprijateljia se ne boji, Koj magyarsko srce nosi. Idemo!	Ako treba poginemo, Domevinu da branimo. Idemo!

Zagreb. Klinec Jakob.

Sapunov nadomjestak

za pranje rublja, izvrsno se pjeni i nadmašuje sve do sada u prometu nalazeće tvorine. 1 omot sa 15 kg. K 12—, 1 omot sa 10 kg. K 23—. Prodavaoci dobivaju popust kod naruðbe cijele škrinje, koja sadrãaje 250 komada. Mineralni bijeli sapun za pranje ruke i finijeg rublja 1 omot 32 komada K 14—, Toiletni sapun za nadomjestak u raznim bojama sa mirisom 1 omot 32 komada K 18—. Toiletni sapun sa finim mirisom ružičaste boje 1 omot 24 velika komada K 18—. Razašiljanje pouzdem. Kod veće naruðbe treba polovicu iznosu unapred priposlati. Najmanja naruðba od svake vrsti jedan omot. M. JÜNKER, zavod za eksport, Zagreb, 42., Petrinjaka 3. III. k.

Házelandás!

Csáktornyan a Zöldfa-utca 31, és 33. számú ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

özv. Segovics Bálintné
Szénatér 3.

Dobrovoljno prodaje se

Melin i pilana, dvë mekote zemlje i gospodarsko stanje s celim ellugom vu Drävavásárhely obćini na lépim mestu. Sam melin na mesec 6 jezer korun hasna nosi. Prodaje pak ovu sve Vida Buranu u Varaždinu, Spincičeva vulica broj 20. Koj hoće to kupiti, more se pogoditi svaki dan kod Buranu Vide vu Varaždinu i vne-delju i srëdu popoldan od jedne do četrite vure na lice mestá vu Drävavásárhely obćini.

Egy jó házból való fiu tanoncnak

azonnal felvétetik
Rosenberg Rezső utódai Fischer Testvérek
vas- és fűszerhereskedésében Csáktornyan.

WILH. F. TIEFENBACH

Skladište na veliko austr. i njemačkih tvornica kemičko-tehničkih proizvodnja

Osijek I. (Slavonija.)

Preporuča:

Strojna ulja, Towot masti,
Zylinder ulje, firnisa,
terpentinersatza,
kolomaza, vaselina,
lakova, boja,
i lastila za cipele,
voska za postolare, boje
sve vrsti za bojadisanje
sukna i dr. u tu struku
spadajuće vrsti robe.
Cijenik šaljem na zahtjev!

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert földimul minden külföldi gyártmányt.

KÉPES BEVELEZŐLAPOK

nagy választékban kaphatók:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyv- és papikereskedésében
CSÁKTORNYA.

Miševi, štakori, stjenica i žohari.

Proizvod i razašiljanje iskusanih sredstava za koje danonice zahvalnice stižu za štakore i miševu K 5—, za žohare ruse i švabe po K 4-50, tinktura za stjenica po K 2—, za moljce po 2—, prašak za buhe po K 1-50 K 3— k tome razprašak K 1-50, prašak za uši u odijelu i rublju K 2—, tinktura za uši na glavi K 1-20, mast za uši na blagu K 1-50, tinktura za buhe kod pasa 1-20, tinktura za gamad kod voća i povrća K 3—, prašak za perad proti uši i jekuti K 2—.

Razašilje pouzdem: M. JÜNKER, zavod za tamanjenje gamadi, Zagreb 42., Petrinjaka-ulica broj 3, III. kat.

64°C.

LIPIK világfürdő biztonságos gyógyít: **csúzt, kőszvényt**

(Szlavonia.)
anyagcsere-bántalmakat, gyermekbetegségeket, belső bajokat
FÜRDŐ-, ISZAP-, IVO-, VIZ-, NAP- és VILLANYKÜRÁVAL.

Fürdővel egyesített gyógypanzió. Vendéglő, kávéház, cukrászda saját úszómedence. Kiszűrés ellátás! Fürdők, kávéházak egy épületben. — Színházi zenekar. Prospektus küld a fűrdőigazgatóság.
Radioaktív, alkálius, sós, jódos hőforrások. Vízgyógyintézet.

Kézidarálókat,

szecs-kavágókat, járgányokat, kukoricamorzsolókat, ekéket, vetőgépeket, cséplőgépeket, kaszákat, aratógépeket és mindenfajta mezőgazdasági eszközöket szállít a legerősebb és legolcsóbb kivitelben.

Lukács Lajos és Társa
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.
(Gyár-utca sarok.)

Mezőgazdasági gép, műszaki elektro-technikai üzlete.
Telefon Interurbán 51—33.

Ručne žrvnale,

pljuge, sečkare, mašine za repo rezati, vitle, mašine za kuruzu ružditi, mašine za sejati, mašine za mlattiti, kose, mašine za kositi i svakojačko gospodarsko oružje vu najfalešiji ceni trzi

Lukács Lajos és Társa
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 20.
(Gyár-utca sarok.)

gospodarskoga oružja stacun.
Telefon Interurbán 51—33.